

Sygn. akt: I ACa 1185/12

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Łodzi I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	<i>SSA Małgorzata Dzięciołowska (spr.)</i>
Sędziowie:	<i>SSA Anna Miastkowska</i> <i>SSA Krzysztof Depczyński</i>
Protokolant:	stażysta Agata Józwiak

po rozpoznaniu w dniu 21 lutego 2013 r. w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa ***E. W. i M. W.***

przeciwko ***(...) Spółce Akcyjnej w W.***

o odszkodowanie i zadośćuczynienie

na skutek apelacji pozwanego

od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim

z dnia 3 lipca 2012 r. sygn. akt I C 623/11

1. oddala apelację;

2. zasądza od *(...) Spółki Akcyjnej w W.* na rzecz:

- *E. W.* kwotę *1.800,00* (jeden tysiąc osiemset) złotych,

- *M. W.* kwotę *1.800,00* (jeden tysiąc osiemset) złotych

tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 3 lipca 2012 r. Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim zasądził od pozwanego zakładu ubezpieczeń na rzecz powodów kwoty po 10.000 złotych tytułem stosownego odszkodowania z ustawowymi odsetkami od dnia 28 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty (punkty 1a i 2a) oraz kwoty po 30.000 złotych tytułem zadośćuczynienia za

doznaną krzywdę z ustawowymi odsetkami od dnia 28 grudnia 2010 r. do dnia zapłaty, oddalił powództwo w pozostałej części oraz rozstrzygnął o kosztach postępowania (k 169).

Sąd pierwszej instancji w uzasadnieniu tego wyroku wskazał, że odpowiedzialność strony pozywanej za skutki zdarzenia dnia 5 października 2008 r., w wyniku którego doszło do śmierci syna powodów nie była w sprawie kwestionowana. Pozwany na etapie postępowania likwidacyjnego wypłacił kwoty:

- powódce - 20.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 15.000 złotych tytułem odszkodowania,
- powodowi - 20.000 złotych tytułem zadośćuczynienia oraz kwotę 15.000 złotych tytułem odszkodowania oraz 11.400 złotych tytułem zwrotu kosztów pogrzebu.

Sporna pozostawała w sprawie kwestia wysokości należnych powodom kwot oraz stopień przyczynienia się zmarłego do powstania szkody.

Sąd okręgowy uznał, że żądanie powodów w zakresie odszkodowania z tytułu znacznego pogorszenia sytuacji życiowej w związku ze śmiercią syna zasługuje na uwzględnienie.

W chwili śmierci syn powodów miał 19 lat. Był dzieckiem bardzo długo oczekiwanym. Urodził się po 13 latach małżeństwa. Wcześniej powódka była siedem razy w ciąży. Przed wypadkiem syn mieszkał z rodzicami, z którymi prowadził wspólne gospodarstwo domowe. Syn powodów uczył się zaocznie w Technikum Samochodowym, dorabiał dorywczo w warsztacie samochodowym, następnie w sklepie motoryzacyjnym. Jego dochody nie zostały ustalone, lecz z zeznań powodów wynika, że zarabiał na swoje potrzeby tj. ubrania, książki, kieszonkowe. Pomagał rodzicom w bieżących sprawach życia codziennego, razem z ojcem naprawiał samochód w razie zajścia takiej potrzeby i pomagał dalszej rodzinie przy naprawie sprzętu komputerowego, czy RTV.

Zamierzał otworzyć własny warsztat samochodów. Rodzina miała wspólne plany zakupu w przyszłości działki, na której warsztat miał powstać. Tragiczna śmierć syna zniweczyła te plany, które w przypadku ich realizacji wpłynęłyby niewątpliwie na wzrost poziomu życia rodziny.

Z uwagi na nagłą śmierć syna powodowie podupadli na zdrowiu. Powódka zażywała leki uspokajające zapisane jej przez lekarza pierwszego kontaktu, powód zachorował na nowotwór pęcherza moczowego, poza tym przeszedł zawał serca.

Powódka, która w dzień po śmierci syna nie stawiała się do pracy, następnie przebywała na zasiłku chorobowym, straciła szansę na kontynuowanie zatrudnienia, zwłaszcza wobec redukcji etatów przez pracodawcę.

W chwili obecnej powodowie utrzymują się jedynie z emerytury powoda w wysokości 2.200 złotych. Powódka z uwagi na swój wiek ma nikłe szanse na podjęcie zatrudnienia.

Te okoliczności wraz z perspektywą dalszego życia powodów z synem oraz realizacją jego zamierzeń, skutkowały uznaniem przez sąd pierwszej instancji za stosownych w rozumieniu art. 446 § 3 kc, przy uwzględnieniu wypłaconym w toku postępowania likwidacyjnego kwot i przyczyniania się do wypadku zmarłego (ok. 30%), sum po 10.000 złotych na rzecz każdego z powodów.

Odnosząc się do żądania pozwu w zakresie zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze przepis art. 446 § 4 kc stanowiący, że sąd może przyznać najbliższym członkom rodziny zmarłego odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę.

Podniósł, że przesłanki do wystąpienia z roszczeniem o zadośćuczynienie w trybie art. 446 § 4 kc są analogiczne jak przesłanki dochodzenia zadośćuczynienia pieniężnego określone w art. 445 kc, przy czym zadośćuczynienie

przyznawane na podstawie art. 446 § 4 kc ma zrekompensować straty niemajątkowe wywołane przez śmierć najbliższego członka rodziny.

Tragiczna śmierć syna spowodowała u powodów poczucie krzywdy i osamotnienia. Powódka odczuwa głęboki smutek i żal, brak celu i sensu życia. Nic nie sprawia jej radości. Powód miał myśli rezygnacyjne i suicydalne, bardzo boleśnie odczuwa brak dziecka, nadal odczuwa głęboki smutek i żal. Utrata jedyne dziecko była dla powodów głębokim wstrząsem i urazem. Żałoba ma w przypadku powodów przedłużony okres trwania, ponieważ syn był jedynym żyjącym dzieckiem, a z przyczyn naturalnych powodowie nie będą już mieć dzieci.

Z opinii biegłych psychiatry i psychologa wynika, że powodowie nie wymagali i nie wymagają leczenia psychiatrycznego, ani pomocy psychologicznej nie ujawniają zaburzeń psychicznych, a ich stan psychiczny jest stabilny. U powodów wystąpiła naturalna reakcja żałoby po śmierci syna.

Sąd pierwszej instancji uznał, że zasadnym jest przyznanie powodom tytułem zadośćuczynienia kwot po 40.000 złotych na rzecz każdego z nich, przy uwzględnieniu wypłaconego już powodom zadośćuczynienia w kwocie po 20.000 złotych i pomniejszył tak ustaloną kwotę o stopień przyczynienia się zmarłego do powstałej szkody (około 30%). W ten sposób ustalił, że należne powodom zadośćuczynienie wynosi po 30.000 złotych na rzecz każdego z nich.

W związku z taką oceną żądań powodów oddalił powództwo o odszkodowanie ponad kwotę 10.000 złotych i o zadośćuczynienie ponad kwotę 30.000 złotych na rzecz każdego z powodów.

Ustawowe odsetki od zasądzonych kwot zasądził na podstawie art. 481 § 1 i 2 kc w zw. z art. 817 § 1 i 2 kc od dnia 28 grudnia 2010 roku, tj. od następnego dnia, w którym pozwany zajął ostateczne stanowisko odnośnie zgłoszonego roszczenia (k 170 do 179 odw.).

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego w Piotrkowie Trybunalskim złożyła strona pozwana, zaskarżając go w punkcie 1a oraz 2a tj. w zakresie zasądzenia na rzecz powodów odszkodowań z art. 446 § 3 kc w całości, w punktach 1b i 2b w zakresie zasądzenia odsetek ustawowych od zadośćuczynień w kwotach po 30.000 złotych na rzecz każdego z powodów w okresie od 28 grudnia 2010 r. do 3 lipca 2012 r. oraz w punktach 4 i 6 sentencji w zakresie rozstrzygnięcia o kosztach w oparciu o zarzuty:

- błędnych ustaleń faktycznych i naruszenia art. 233 § 1 kpc na skutek dowolnego przyjęcie, że po śmierci syna w wyniku stanu psychicznego powoda jego rekonwalescencja była utrudniona, zaś powódka utraciła szanse na zatrudnienie, co spowodowało znaczne pogorszeniem się sytuacji obu powodów,
- naruszenia prawa materialnego na skutek niewłaściwej wykładni przepisów, w szczególności art. 446 § 3 kc oraz tego przepisu w zw. z art. 446 § 4 kc wobec przyjęcia istnienia znacznego pogorszenia się sytuacji powodów po śmierci syna i szkody niemajątkowej w postaci utraty perspektywy jako elementu tego pogorszenia, art. 6 kc oraz art. 361 § 1 kc oraz art. 361 § 1 kc w zw. z art. 446 § 3 kc przez ustalenie związku przyczynowego pomiędzy śmiercią syna, stanem psychicznym powodów, utrudnieniem rekonwalescencji powoda i utratą szans zatrudnienia przez powódkę, art. 481 kc w wyniku zasądzenia odsetek przed datą wyrokowania.

W konkluzji apelacji skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w punktach 1a i 2a przez oddalenie powództwa w zakresie żądania zasądzenia odszkodowania z art. 446 § 3 kc oraz w punkcie 1b i 2b poprzez zasądzenie odsetek od kwot 30.000 złotych zadośćuczynienia od dnia wyrokowania do dnia zapłaty i stosownej zmiany rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, ewentualnie uchylenie wyroku w zaskarżonej części i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania oraz rozstrzygnięcia o kosztach sądowi pierwszej instancji (k 186 do 195).

W odpowiedzi na apelację powodowie wnieśli o jej oddalenie i zasądzenie kosztów na rzecz powodów od pozwanego, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych (k 199 do 203).

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja jako bezzasadna podlegała oddaleniu.

Zarzut naruszenia przepisu art. 233 § 1 kpc byłby skuteczny wówczas, gdyby skarżący wykazał uchybienie podstawowym regułom służącym ocenie wiarygodności i mocy poszczególnych dowodów, tj. regułom logicznego myślenia, zasadzie doświadczenia życiowego i właściwego kojarzenia faktów (tak Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 16 grudnia 2005 r., sygn. akt III CK 314/05, LEX nr 172176). Ocena mocy i wiarygodności dowodów, przeprowadzona w pisemnym uzasadnieniu orzeczenia, mogłaby być skutecznie podważona w postępowaniu odwoławczym tylko wówczas, gdyby wykazano, że zawiera ona błędy logiczne, wewnętrzne sprzeczności, jest niepełna.

Powódka w małżeństwie urodziła troje dzieci. Pierwsze dziecko zmarło w okresie noworodkowym w 1980 r. Córka urodziła się w roku 1984 r. martwa. Powódka miała jeszcze 5 poronień. Syn urodził się jako wcześniak w roku 1989. Był jedynym dzieckiem małżonków, które udało utrzymać się przy życiu. Miał anemię, przeszedł transfuzje krwi (k 95 do 96, k 163 odwr. zeznania powódki, k 146 i k 148 opinie psychiatryczno - psychologiczne).

Syn powodów miał konkretne plany życiowe. Zaczął je realizować. Podjął naukę w Technikum Samochodowym w B.. Pracował u mechanika, następnie w sklepie motoryzacyjnym. Zdobywał doświadczenie. Chciał podjąć pracę w tym kierunku, później usamodzielnic się i otworzyć własny warsztat samochodowy (k 96 i k 163 odwr. do 164 powódka, zeznania świadków: k 115 do 117 J. A., k 117 do 118 H. W.).

Stan zdrowia powodów wynika ze sporządzonych opinii psychologiczno - psychiatrycznych (k 146 do 150) oraz złożonej dokumentacji medycznej dotyczącej ojca poszkodowanego (k 25 do 34). Z tych opinii wynika, że rodzice zmarłego do chwili obecnej kilka razy dziennie chodzą na cmentarz, rozmowa ze zmarłym synem pomaga im radzić sobie. Odczuwają brak celu i sensu życia. Nic nie sprawia im radości. Objawy te biegli uznali za adekwatne do zaistniałej sytuacji. Utrata jedynego dziecka była dla powodów głębokim wstrząsem i urazem. Proces przeżywania żałoby przebiegał u nich znacznie dłużej niż w innych przypadkach, miał przedłużony okres trwania, ponieważ syn stron był ich jedynym żyjącym dzieckiem. Nie bez znaczenia była również sytuacja przewlekłego pozostawiania bez pracy powódki, uniemożliwiająca jej powrót do równowagi psychicznej oraz poważne choroby powoda (zawał, częste pobyty w szpitalu, wznowy raka pęcherza - k 147, k 149).

Niewątpliwie sąd pierwszej instancji nie przeprowadzał postępowania dowodowego na okoliczność związku pomiędzy zachorowaniami powoda a śmiercią syna, jednakże choroby te wystąpiły w niedługim okresie od tej śmierci i w czasie wzmózonej, trwającej do dnia dzisiejszego żałoby. Sąd okręgowy nie próbował, wbrew twierdzeniom strony skarżącej przesądzać w ustalonym stanie faktycznym, że stan zdrowia powoda jest wynikiem tego zdarzenia. Wskazał jedynie na wpływ tego stanu na stan psychiczny powodów oraz wydłużonego okresu żałoby, co wypływa z opinii biegłych. Wnioski biegłych stanowiły jeden z elementów opinii. Nie mogą być rozpatrywane i oceniane, tak jak próbuje tego dokonać w uzasadnieniu apelacji strona pozwana, w oderwaniu od wszystkich jej części. W części „diagnostycznej” biegli zawarli szereg okoliczności, których skarżący nie zauważa. Pominięcie tych uwag opinii, wynikających z badania powodów dokonanego przez biegłych oraz analizy dokumentacji medycznej, skutkowało postawieniem zarzutu błędu ustaleń faktycznych, który w sprawie nie wystąpił.

Z zeznań świadków: J. A. (k 116 i k 117) i H. W. (k 118) wynika, że przyczyną nieprzedłużenia pracy powódce było niestawienie się przez nią w pracy po śmierci syna. Stan powódki bezpośrednio po śmierci syna oraz nieprzedłużenie przez zakład pracy umowy na następny okres wynika wprost z zeznań tych świadków. Dla biegłych dokonujących oceny zachowań powodów niestawienie się w pracy powódki było uzasadnione istniejącym wówczas stanem psychicznym i psychologicznym, reakcją na niespodziewaną, nagłą wiadomość o śmierci jedynego dziecka. Stwierdzenie sądu pierwszej instancji znajduje zatem podstawę w materiale dowodowym zgromadzonym w sprawie.

Wnioski wyprowadzone przez sąd okręgowy z analizy materiału, którym dysponował stanowią o prawidłowym zastosowaniu w sprawie art. 233 § 1 kpc. Ponowne przeprowadzenie tej oceny przez sąd odwoławczy prowadzi do zbieżnych wyników. Ustalenia faktyczne poczynione w uzasadnieniu zakwestionowanego orzeczenia zostały, więc uznane przez Sąd Apelacyjny w Łodzi za własne.

Określenie wysokości odszkodowania z art. 446 § 3 kc stanowi istotne uprawnienie sądu merytorycznie rozstrzygającego sprawę, który przeprowadzając postępowanie dowodowe winien wszechstronnie ocenić okoliczności sprawy. Odszkodowanie to powinno być zgodnie z brzmieniem tego przepisu „stosowne”. Skuteczne postawienie zarzutu naruszenia art. 446 § 3 kc wymaga wykazania, jakie wadliwe kryteria ustalania szkody zostały przez sąd zastosowane albo, jakie zasady lub konkretne okoliczności sprawy zostały pominięte (podobnie jak w przypadku zadośćuczynienia - zob. wyrok SN z dnia 9 lipca 1970 r., III PRN 39/70, OSNCP z. 3 z 1971 r., poz. 53, wyrok SN z dnia 26 listopada 2010 r., IV CSK 170/10, Legalis).

Wymienione w treści art. 446 § 3 kc znaczne pogorszenie sytuacji życiowej obejmuje szeroko rozumianą szkodę majątkową, na którą składają się dwa elementy. Przede wszystkim odszkodowanie to wyrównać ma te szkody, które nie ulegają uwzględnieniu przy zasądzeniu renty. Są to szeroko pojęte szkody materialne, często nieuchwytnie i trudne do obliczenia, prowadzące do znacznego pogorszenia sytuacji życiowej osoby najbliższej.

Drugim elementem są szkody polegające na obiektywnym pogorszeniu pozycji życiowej danej osoby w świecie zewnętrznym, na które to pogorszenie składają się przede wszystkim trudności życiowe związane ze śmiercią najbliższego członka rodziny oraz przyszłe szkody majątkowe wynikające z utraty oczekiwań (zob. m.in. wyroki SA w Białymstoku z dnia: 17 października 2012 r., I ACa 465/12, LEX nr 1223151, 10 października 2012 r., I ACa 439/12, LEX nr 1223149, wyrok SA w Warszawie z dnia 22 sierpnia 2012 r., I ACa 86/12, LEX nr 1216425, wyrok SA w Łodzi z dnia 25 września 2012 r., I ACa 673/12, LEX nr 1223372 i powołany przez sąd pierwszej instancji Komentarz do Kodeksu cywilnego. Księga trzecia: Zobowiązania, Warszawa 1999, t. I, s. 421 - 422 - G. Bieniek, oraz publikacja A. Szponara - Odszkodowanie za szkodę majątkową. Szkada na mieniu i osobie, Bydgoszcz 1998, s. 182).

Przy określeniu odszkodowania przewidzianego w art. 446 § 3 kc bierze się pod uwagę także i to, ilu jest członków rodziny łącznie poszkodowanych przez śmierć, czy osoby te prowadzą wspólne gospodarstwo domowe, gdyż w grę wchodzi wówczas pomoc dla całej rodziny i przyznane kwoty mają inny - większy efekt gospodarczy (zob. wyrok SN z dnia 14 lipca 1972 r., I CR 178/72, LEX 7105).

W niniejszej sprawie te ostatnie okoliczności wpływające na wysokość ustalonego odszkodowania z art. 446 § 3 kc mają znaczenie, lecz z nieco innego punktu widzenia. Określenie wysokości odszkodowania musiało uwzględniać nie tylko to, że pośrednio poszkodowanych na skutek wypadku komunikacyjnego jest dwoje rodziców zmarłego, ale również i to, że tworzyli oni wspólnie z ich jedynym dzieckiem rodzinę, której byt materialny w niedalekiej przyszłości miała zależeć od dochodów syna. Powód był już wówczas na emeryturze, powódka pracowała, ale jedynie na umowę na czas określony. Syn i realizacja jego planów dotyczących wykształcenia, pracy i dochodów, które mógłby uzyskiwać w przyszłości miały stanowić dla rodziny podstawę egzystencji, choćby z uwagi na wiek powodów.

Sąd Apelacyjny w Łodzi podziela stanowisko orzecznictwa i piśmiennictwa, że szkodą majątkową podlegającą wyrównaniu na podstawie art. 446 § 3 kc są szkody przyszłe wynikające z utraty oczekiwań.

Apelujący wskazuje, że pomiędzy zachorowaniami ojca powoda a śmiercią syna nie ma związku przyczynowo - skutkowego. Wprawdzie tak ujęty związek nie był przedmiotem badania w sprawie, ale nie można pominąć, że w sytuacji dalszego życia syna stron przy zachorowaniu ojca byłby on dla obojga rodziców podporą. Mógłby zająć się ojcem w czasie choroby, odciążyć matkę w opiece nad ojcem, wreszcie musiałby przejąć obowiązek łżenia na utrzymanie rodziny, gdyż zamieszkiwał z rodzicami i prowadził wspólne gospodarstwo domowe z nimi. Środki uzyskiwane z wykonywanej pracy wspomagałyby budżet rodzinny. Syn stron jako najmłodszy, zdrowy i w pełni sprawny członek rodziny musiałby podejmować zatrudnienie i pomagać rodzicom, przy uwzględnieniu wszystkich jego możliwości zarobkowych i majątkowych. Wnioski te znajdowały oparcie nie tylko w normach moralnych, lecz i w treści art. 129 § 1 kro.

Przyjęcie przez sąd pierwszej instancji, że doszło do znacznego pogorszenia sytuacji powodów na skutek śmierci syna, uzasadniające dodatkowe zasądzenie określonych w wyroku kwot było więc zasadne. Ocena wysokości odszkodowania

dokonana w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (pomimo małej przejrzystości przedstawionych wyliczeń) odpowiada okolicznościom rzutującym na jej określenie.

Skarżący określenia wysokości odszkodowań z art. 446 § 3 kc, poza zakwestionowaniem charakteru szkody (majątkowej, niemajątkowej) w postaci utraty perspektywy jako elementu tego pogorszenia sytuacji powodów, nie podważał. Nie zakwestionował okoliczności zdarzenia, w którym zginął syn stron, oceny materiału dowodowego w tym zakresie, określenia stopnia przyczynienia.

Nadmienić trzeba jedynie, że przyczynienie się poszkodowanego jest jedynie warunkiem miarkowania odszkodowania, i stwarza sytuację, w której sąd ma powinność rozważenia zmniejszenia odszkodowania. Należy przy tym podkreślić, że stwierdzenie przyczynienia nie przesądza o zmniejszeniu obowiązku szkody, a stopień ustalonego przyczynienia jest jednym z elementów, ale nie jest bezpośrednim wyznacznikiem zakresu tego zmniejszenia. O tym, czy i w jakim stopniu obniżyć odszkodowanie na podstawie art. 362 k.c. decydują okoliczności, takie między innymi, jak porównanie stopnia winy stron, niemożność przypisania winy poszkodowanemu (zwłaszcza w zestawieniu z zawinieniem sprawcy), szczególne okoliczności danego przypadku, specyficzne cechy osobiste (por. z wyrokami SN z dnia: 12 lipca 2012 r., I CSK 660/11, LEX nr 1228769, 19 listopada 2009 r., IV CSK 241/09, LEX nr 677896, 17 czerwca 2009 r., IV CSK 84/09, LEX nr 818614).

Ustosunkowując się do zarzutu apelacji naruszenia art. 481 § 1 kc należy podnieść, przepis ten przyznaje wierzycielowi możliwość żądania odsetek za czas opóźnienia, jeżeli dłużnik opóźnił się ze spełnieniem świadczenia. Dłużnik popada w opóźnienie - według zasady określonej w art. 455 kc - jeśli nie spełnia świadczenia w terminie, w którym stało się ono wymagalne, także wówczas, gdy kwestionuje istnienie lub wysokość świadczenia.

Określając w postępowaniu likwidacyjnym wysokość należnych kwot zakład ubezpieczeń powinien dochować należytej staranności (art. 355 § 2 kc) by określić należne wierzycielowi kwoty w sposób właściwy, w terminie wynikającym z art. 817 § 1 kc. Obowiązek spełnienia w tym terminie świadczenia powstaje co do zasady po wezwaniu dłużnika, również w sytuacjach określonych w art. 446 § 3 kc oraz art. 446 § 4 kc (por. z wyrokami SN z dnia: 16 grudnia 2011 r., V CSK 38/11, LEX nr 1129170, 18 listopada 2009 r., II CSK 257/09 - teza 3, LEX nr 551104 10 stycznia 2000 r., III CKN 1105/98, OSNC 7-8 z 2000 r., poz. 134 i niepublikowanymi - 19 września 2002 r., V CKN 1134/2000, 15 lipca 2004 r., V CK 640/03, wyrokiem Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 lipca 1998 r., I ACa 343/97, OSA 1999/1/2, Wokanda 1998/12/48).

Nie doszło przy określeniu daty płatności odsetek od zasądzonych kwot do naruszenia art. 481 § 1 i 2 kc. W sprawie nie wystąpiły okoliczności, które uzasadniałyby zasądzenie wymienionych wyrokiem kwot od daty wyrokowania.

Skarżący przedstawia w oparciu o zacytowane orzecznictwo i piśmiennictwo stanowisko, że przyczynę takiego ustalenia płatności odsetek stanowi charakter zgłoszonych i uwzględnionych w sprawie roszczeń (zadośćuczynienia).

Z tym stanowiskiem nie można się zgodzić. Strona pozwana miała możliwość dokonania właściwej oceny roszczeń stron. Kwestionowała ich wysokość, ale jak wynika z pism stron głównie podkreślając znaczne przyczynienie się zmarłego do wypadku (k 19 do 20 i k 23 do 24), nie określając jednak jego zakresu. Nie przeprowadziła w postępowaniu likwidacyjnym takich czynności, które przesądzałyby o przyjęciu, że określiła wysokość zadośćuczynienia w tym postępowaniu właściwie. Świadczy o tym wysokość zasądzonych wyrokiem z tytułu zadośćuczynienia kwot i niezaskarżenie ich wysokości.

Mając powyższe okoliczności na względzie na podstawie art. 385 § 1 kpc Sąd Apelacyjny w Łodzi orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku.

O kosztach postępowania apelacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1 do 3 kpc w zw. z art. 72 § 1 pkt 2 kpc, art. 108 § 1 kpc i art. 391 § 1 kpc (zob. postanowienie SN z dnia 23 maja 2012 r., II CSK 705/11, LEX nr 1226680 i orzecznictwo powołane w uzasadnieniu tego orzeczenia).